

Odešla první dáma české předškolní pedagogiky

S velkým zármutkem oznamujeme široké pedagogické veřejnosti, že 18. ledna 2025 zemřela paní Doc. PhDr. Eva Opravilová, CSc., bývalá asistentka katedry pedagogiky a psychologie, autorka středoškolských a vysokoškolských učebnic pedagogiky a pedagogické literatury pro mateřské školy, zastánkyně osobnostně orientovaného modelu výchovy předškolního dítěte, zakladatelka profesní organizace Asociace předškolní výchovy a spoluautorka prvního Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Paní docentka byla odbornicí na poli předškolní výchovy, autorkou více než 300 publikací – studií, monografií, jimiž přispěla k promítnutí teorie do výchovy v rodině a ve škole. Významně spolupracovala s nakladatelstvím Albatros, vytvářela literaturu a televizní pořady pro děti (encyklopedie Kostičky, pořad Modrovous).

Nakladatelství Portál vydalo a opětovně dotiskuje její knihu *Rok v mateřské škole*. O toto kurikulum předškolního vzdělávání je neustálý čtenářský zájem. Své bádání uzavřela monografií *Příběhy české mateřské školy II.*, ve které je zřetelné pojetí dítěte jako individuální bytosti s přirozenými potřebami, vývojovými tendencemi i mravními a sociálními konstantami. Tato filozofie napomohla i k proměně české mateřské školy po roce 1990, jak konstatovala Jana Uhlířová.

Když jsem na podzim 2021 oslovila paní docentku s dotazem, zda by souhlasila s na-

vržením své osoby na státní ocenění, se svou vrozenou skromností odušila, že by ji nepřijala jako soukromá osoba, ale za celou předškolní výchovu. 28. října 2023 dostala paní Eva Opravilová medaili Za zásluhy 1. stupně za zásluhy o stát v oblasti výchovy a školství.

„I přes výsadní postavení čelí dnešní dítě mnoha problémům pro ně nepřehledného světa. Potřebuje často chybějící základní jistotu rodinného zázemí a citovou blízkost dospělých. Proto dříve, než budeme určovat limity a kvality předškolního

vzdělávání, vraťme dítěti jistotu zázemí rodinného domu. Proto se musíme znovu ptát: **„Co je dnes pro vzdělávání předškolního dítěte skutečně nezastupitelné a rozhodující? Jak odpovídá současná vzdělávací nabídka potřebám, možnostem a zájmům dítěte? Má dítě předpoklady a reálné možnosti, aby se s tím vším vyrovnalo?“** – Eva Opravilová, Praha 2020 ■

Pavla Kickává
Foto Jiří Kučera